

Feit of fabel

De hersenen spelen een rol bij diabetische zenuwpijn

Onderzoekers denken dat niet alleen de zenuwen, maar ook de hersenen een rol spelen bij diabetische neuropathie (zenuwpijn). ‘Een spannend nieuw onderzoeksgebied’, aldus internist-endocrinoloog prof. Schaper. TEKST MAAIKE ROEFS

Een doof, tintelend of pijnlijk gevoel in voeten of handen: diabetische perifere neuropathie is een nare complicatie van diabetes. Ongeveer een kwart van de mensen met neuropathie ervaart pijn. De oorzaak van deze zenuwpijn, zo werd altijd gedacht, ligt bij de zenuwen in handen of voeten. Uit recent onderzoek blijkt dat ook de hersenen betrokken zijn bij het ontstaan en de beleving van deze pijn.

Centraal zenuwstelsel

Een groep wetenschappers uit Engeland heeft verschillende onderzoeken gedaan naar zenuwpijn en de rol van het centrale zenuwstelsel. Zij vonden dat niet alleen de zenuwen in de handen of voeten beschadigd zijn, maar dat er ook veranderingen optreden in het ruggenmerg en de hersenen. Ze vergeleken daarbij mensen met neuropathie zonder pijn, en mensen met pijnlijke neuropathie. Uit MRI onderzoek bleek dat bij mensen met zenuwpijn het rug-

genmerg op sommige plekken dunner is en uit minder zenuwvezels bestaat dan bij mensen zonder pijn. Ook vonden de onderzoekers dat bepaalde hersengebieden, belangrijk bij het ervaren van pijn, actiever waren en een andere chemische samenstelling hadden.

Medicijnen

Behandeling van zenuwpijn bestaat meestal uit het verminderen van pijn en voorkomen van verslechtering. ‘Mensen met pijnlijke neuropathie krijgen soms medicijnen voorgeschreven die een effect hebben op de hersenen. Dat zijn bijvoorbeeld antidepressiva of anti-epileptica. We weten dat die medicatie werken bij zenuwpijn, waarom precies is nog niet helemaal duidelijk’, vertelt prof. Nicolaas Schaper, internist-endocrinoloog aan het Maastricht UMC en gespecialiseerd in diabetische neuropathie. ‘Door dit onderzoek snappen we het iets beter. We kunnen het nu beter aan mensen uitleggen waarom ze deze pillen moeten slikken.’

Science fiction

De Maastrichtse arts vergelijkt het met fantoompijn. Als iemand een been mist, kan hij nog pijn hebben in zijn missende grote teen. Vroeger werd gedacht dat een resterende zenuw in de stomp deze pijn veroorzaakte. Inmiddels hebben wetenschappers ontdekt dat de hersenen hierbij een belangrijke rol spelen. Schaper: ‘Zo is het waarschijnlijk ook het geval bij diabetische neuropathie: het is een samenspel van zenuwen en het centrale zenuwstelsel. Een spannend nieuw onderzoeksveld. Samen met de technieken die zich steeds verder ontwikkelen opent het nieuwe deuren voor behandeling. Het klinkt nu nog als science fiction, maar in de toekomst zou je misschien pijn kunnen voorkomen door in de hersenen in te grijpen, bijvoorbeeld met behulp van implantaten of elektrodes.’

Bronnen bij dit artikel vindt u op dvn.nl/diabcleesmeer. ◀